byrliin proliitaarnar negedegtii! Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

# YNEN

(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. respyybl. TK bolon yiledber. eblelin zeblelin emeneas eder byri niitelegdene IX dygeer zilde garça baina.

1932 onii MAI 4 eder

№ 104 (657)

Zakika yne: Sara byrliin 1 tekerig. Alban gazaruudta 1 tek. 80 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar nesеedlin yne 5 menge

„B-M.Ynenii“ koreenii aadris: Верхнеудинск. Центросоюзная 19 тел. № 3-23.

*Kabariin tarilgiin çanar teempe kojoriin teløe temeceke*

# ...dereøs eder byri tarilgiin teempiigi abka

## ...laan Şenøste“ ...rilgadaa garba

...e—Ydiin aimagiin Dabaatiin ...—şenøsete“ geze arteel bol ...igiin gurbadugaar kabariin ...a ene apreeliiin 28-nii eder ... Tarilgada kedelmeriçediini ...rigaada bolzo tasarsan begeed ...11—plyygtei, 4—bornoitoi ne...elketei baina.

„Ynenii“ brigaada:
Badliin ba Çemediin

## ...n kyçen“ geze kolkoos ...n ugtamziin teseв aвaвa

...go—Kuaacai. Taşaagiin somo... ...Ngen Kyçen“ geze arteeliin ...kabariin tarilgiin teseb 150 gaa. ...igi, tyyn deere ugtamza bol... ...0 gaa. nemeze kamta 160 gaa. ...r teseb batalaza ababa. Gadna ...yresenii zasani gyiced begeed ...daa kereglegdeke bykii zer...ee cem zasaad, kedelmeriçenii ...agiin ideke kooliigi tasalaza ...lasan baina.

...n tarilgiingaa gazar deere basa ...kiin tula modo taasan ba tus ...iin Bada—Bogotiin somonii ...osuudta byksiiriin tusalamza tus ...da yzyylkeer daaza abasan bai...

...odoo kabariin tarilgada belen ...d, jireke ziliin eldeb barilgada ...egdeke modo engeregçe jan...in 20-nii ederees beledkeze ...n baina.
...e kolkoosuud enyynees zişee ...i!

Altan tujaa.



## Angiiin daisad kaвariin tarilgada saad kiize вaina

Mukar Şiber Cuulgiin somonii „Erdem“ arteel bol odoo kabariin tarilgada arai geze 50 garan kubi yrese beledkesen baina. Enyyn tukai pravleenidani kelebel: **„jaaçi oldoko ygii baina,** magad **sangaas egteze bolko, kerbee egteeçi ygii bol bidenerte kedelmerini baga bolko“** geze „eeree betekede“ naidaad amarkan suuza baina.

Tyynees gadna, tus somonii „odon“ geze arteel bol, angiiin daisanii korto idkalgada orozo, engeregçe namar tariaagaa cokikodoo 40—50 ceentner tariaagi obooloson aad, tyynee koolso dooro niuugaad baisaniigi niutagiin idebkited çloson baina.

Gadna niudargan bajan „Badmazabiin gegçe enyynii urida keden dakin „odon“ arteelaas ceberlegdekeer asuudal tabigdasan bolboçi, tus kolkoosiin nigtalan bodogço bolood, pravleeniingaa geşyydiigi uran mekeer gartaa abaad, eldeb beteke ygii korto aaşanuudiigi kiisen baina.

Tiin tus somonii nam, komsomooliin yyryyd ede bykiigi sain medebeçi ankaralaa tabidag ygiini gaikaltai. limede, gemtendeni darui cagaa zokiko kemzee abka keregtei.

Jabadalçan.

## Yresenii zasilgi şuud gyicedkeze zemeteniigi keseeke keregtei

Kori Dunda—Kudanii somonii nam ba zeblel bol tarilgiin yresenii zasiigi gyicedkebe bide geze, kooson medeegeer mekeleze baisanaa, syylşiin yjede şalgan yzekede 231 ceentner 24 kiilo yreseniini dutuu baiba.

Uçar iimede tus somonii yresenii zasiigi tesebiin josoor şuud baiguulka ba zemeteniigi keseekiin tukai kuuliiin kemzee abagtii.

## Moridoo turaaza вaina

Koriiin aimagiin, Jirbaanii somonii „Ulaan—Malçan“ geze artieel bol engeregçe zilde ebese tezeel ton baga abasan uçaraas menee bolkodo aduu moridoo turaaza baina.

Ilangajaa şine barilgiin gazarta kedelmerleze baisan 20 tukai moridiini ebese tezeel ygii deerees aikabtar jike turaza muudaza baika tula ede zemetende kemzee abça keseeke keregtei.

Goliin Solongo.

# ...edelmeriee jaaza saizaruulkaa bodogtii.

## Smirnoobiin yyskeliigi kereglеke

...mtaruulka zam“ geze kolkoos ...48 ail kamtarsan baina. 1931 ...kabar yiledberiiin barilgada ke...rlçediin kereglegdeke, ene kol... bol eesediingee kedelmeriçe... ...28 kyyni çuluuçan bolgon yge... ...baina.

...e kolkoos bolbol kabariin yjede ... josotoi tarilga bol 131 gaa ...n begeed enyynee azallakadaa ...lmeriçedeer ton jike dutasan ...

...rim kolkoosçon bol ene kynde ...laas garkiin arga bidersen bai... Ziseelebel: kolkoosiin geşyyn ...oov A. P. gedeg boronoilgiin ...diir baika zuuraa yyskelge gar... 5 morioor 3 boronoido nege ...lmeriçeneer azallaka arga olbo.

...mirnooviin yyskelge bol, byke ...lin kolkoosiin kui kural deere ...agdasan baina. Dundani 30 çy... nege morinii boronoi tabika ba ...r kazuudani 56-56 çydetei kojor ...nii boronoinuud baika josotoi.

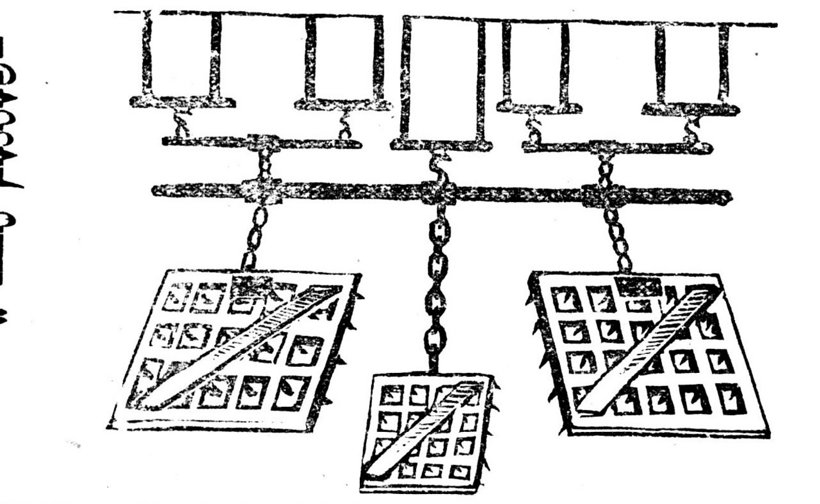
...ojor morinii boronoinuud bol ...meeter urta modondo elgegdeke ...toi. Byke çireke kyçende kyreke ... tula dundaki nege morinii ...noi bol byke kyndelebçede elgeg... josotoi.

...aban moridoo zergelyylen kolbood ...zooroo zalan jabaka. Boronoiçon ... boronoin koinoos dagan jabaka.

...mirnooviin yyskelgiin yre bolbol: ...ynees urida nege boronoido nege ... ali kojor morioor nege kedel...riçen jabadag azai. Ene jabakadaa ...e dakin jabakadaa 2-3 gaa gazar ...alladag baisan. Odoo taban mo...or nege kyn nege eder 10 gaa ...e garalgandaa gyicedkedeg bolson ...na. „Kamtaruulka zam“ geze kol...os bol Smirnooviin yyskeliin açaar ...bariin tarilgiigi cag bolzorto gyi...dkesen plaanaa ilyylen dyyrgesen ...na.

...Smirnoovlin yyskelge moziin kol...osiin kui kural deere saişaagdaad ...k. Smirnoovto arisan del şannal ...esen baina.

Nek. Smirnooviin yyskeliigi manai ...M. rispyybligiin olon kolkoosuud ...l eesediingee azal kedelmerida ...regleke josotoi.



# Tarilgada kontragtaaca kiike tesebiigi kurdabçalan gyicedkeke

## Deede—Yde, E—Bulagad ва Zakaaminii aimaguud kozomdozo jaвana.

Barilgiin kontragtaaca kiike jabadaliin udka çanariin damzag ygii baisaniigi kelkeni ilyy baina.

Odoo ene jabadal manai respyyblig dotoroo tonçi oportuniis beerenkii josoor jabaza baina. Ene bol manai olon emkinyydees enyyniigi yle tooson cegnesenees bolson josotoi, ilangujaa enyyniigi jabuulka aimaguudiin tariaalangiin ba mal azaliin kolboonuud bol eesediingee kedelmeriigi bolşoviigiin kurdabçalal dooro tabiza çadaa ygii baisaniigi gerçelne.

Apreeli 25-nii ederiin medeegeer byke respyyblig dotoroo kontragtaaciin teseb araikan 24,76% gyicedkegdesen baina. Kolkoosuudiin teseb 14,38% ba emçiin azaltan arai 5,54% gyicegkezei. Kerbee tus tus aimaguudiigi ababal Deede—Yde, E—Bulagadiin ba Zakaaminii aimaguud ene jabagaliigi tonçi oportuniis josoor tabisan baina.

Ene jabuulgada josotoi bolşoviigiin kurdabçaliigi şuud abaza enyynii tesebiigi oirokon keden konogiin torşo dotor cem gyicedkeke josotoi. Enyyniigi udaridaza çadaka ygii ba enyyniigi yle cegnesen oportuniistanuudiigi darui kobko cokiko josotoi.

B.

## Tarilgada kontragtaaca kiike teseвiigi gyicedkesen ilerkei.

Apreeli 25-nii medee.

| № № | aimaguudiin nere | dyyrgegdesen % |
|---|---|---|
| 1 | Alairiin . . . . | 56,58 |
| 2 | Bookonii . . . | 50,33 |
| 3 | Deede—Ydiin . | 12,81 |
| 4 | Mukar—Şiberiin | 46,63 |
| 5 | Kabaanii . . . | — |
| 6 | Kiaagtiin . . . | 59,88 |
| 7 | E—Bulagadiin . | 18,54 |
| 8 | Selengiin . . . | 35,53 |
| 9 | Tynkenii . . . | — |
| 10 | Bargazanii . . | 28,22 |
| 11 | Koriiin . . . . | — |
| 12 | Jaruuniin . . . | — |
| 13 | Agiin . . . . | — |
| 14 | Zakaaminii . . | 24,10 |
| | kamta | 24,75 |

# BK(в) NTK-iin maarta 26 nii ederiin togtooliigi вijelyylen gyicedkeke Kolkoosçonii ujalga.

Byke kolkoosçon bol eeriingee kubida baisan kamtalagdaa ygii ymiee bolon zize maluud ba şubuunuudiigi gancakan eesediingee kereg-seliigi kangakaar kizaarlaka bişe, karin

—Kolkoosçon bolbol ynieegee ton sainaar bailgaza kudaldaka syy jike garka bolgokiin tula, tezeeliin kool ba bairiigi ton sainaar azallaka keregtei baina. Ene jabuulgaar, kolkoosçonii emçedee bariza baisan ynieenii syynees ylyy garsani gyrende kontragtaaciin josoor tuşaaka teseb ulam ergen jike bolko baina.

Kolkoosçon byken emçedee bariza baisan ynieenii tezeel kooliigi ton narin gamnaka ba kamtalasan maliin mete noormoor koolluulkiin gadana ynieegee syytei bolgon saizaruulkiin tula kycetei kooliigi eke josotoi.

Ynieegee bukada tabikadaa sain tel abkiin tula jeriin muu bukada tabil ygii, ton sain yylteriin makalig ba syylig yylteriin bukada tabika keregtei.

Saja garsan teliigi sainaar eskekiin koinoos erkim kiçeel gargan sainaar azallaka keregtei baina. Zaluu maliigi alka ygiin tula ba kegşen malaar solikiin argaar syynii tovaariin feermetei kelcee batalaka baina.

Kolkoosçonii ermçiin medelde baisan ynieenees gasan zaluu maluud bolbol oroonii kampaaniiin yjede ba tezeeke eskeke yjede zooteeknigiin zaabarinuudiigi gyicedkebel feermiin zaluu syregiigi toodo oruuldag azai.

Enyyn tukai kolkoosiin pravleeni bolbol kolkoosçonii socaliis mal azaliigi saizaruulka jabadaliigi tusalaka josotoi.

Kolkoosçoniigi kamtalaa ygii malaa sainaar azallaka jabadalda surgaka josotoi.

Tovaariin feerme bol kamtalsan ygii maliin zooteeknigiin ba emnelgiin talaar eesedee daaza obaad baika ba men kamtalaa ygii maliin yylteriin saizaraka jabadaliigi sain sakika josotoi.

## Koroto sedkeleer kolkoosiigi syidkegçedte eris kemzee aвka

Jaruuna. Kendiin somonii „Ulaan Malçan“ arteeliin tyryylegçe nek. samagadi Baldanii gegçe nege kedii emçiin azaltadiigi „15 konog dotor kolkoosto oroo ygii bol tanai saitai juuma bolko ygii„ geke mete eldeb ygenyydeer ailgaza kyçeer oruulsan baina. Tedeni nege kedii konood cem garzai. Tyynees gadana 1-2 yker kudaldakiin tailbari abasan aad 4-5 yker kudaldasan 30 pyynte şara toso engiin naimaanda kuluuza kudaldasan baina.

Men tus arteeliin narin biçegiin darga Budiin gegçe niudarganii kyrgen ba men jike lambagain kyy 29 ondo erkee kasagdasan bolboçi namda şurgan orood baina. Ede kojor bol kolkoosiin zeeri kudaldaza eder byri kara arki kakatalaa uukaas bişe negeçi kedelmeri kideg ygii baina.

Uçar iimiin tula Budiin ba Baldanii gegçedte zokiko kemzee abaad darui cagaa tus arteelaas keeke keregtei.

Altan tujaa

## Kolkoosiin zeeriigi korto sedkeleer yrigçed darui cagaa katuu kemzee aвka

Aga. Cagaan Uuliin somonii „Ulaan tujaa“ arteeliin geşyyn Zab Abidiin (27 onoos komsomool) 31 onii fevraali saraas aavgysta sara kyrtel kamta 7 sara tus arteeliiin ambaarçan baikadaa, oroşo garşiin jamarçi barimtalaka dansa ygiigeer kedelmerilesen baina. Uçar iimees kedii çeneen oroşo garşa bolsoniigi medeke ton arga ygii 31 onii urgacii olzo kubaaka jabadalda tuiliin jike saad uçaruulsaniigi ilerkeilebel: 10 şar yker geşyydiin kooldo kereglеze alaad keniigi idesniigi medeke arga ygii ba kopiraacaar 2 kanza cai abaad men keniiçi ideseniini medegdene ygii baina. Tyynees gadana kedii çeneen garaza bolsoniigi medeke tonçi arga ygii baina. Enyyn tukai nam komsomooliin bolon basaçi cuglaan deere aradiin zeeri yrisenii tula tus arteelaas ceberleke ba keregiigeni merdelgede ekeer togteomozo gargasan bolboçi odoo kyrtele Abidiin gegçe jamarçi keseelte abaa ygii, karin Aduun çuluunii opiratiivno gryypede jike itegeltei kyn bolood jabana.

Kolkoosiin zeeri yrigçe Abidiin gegçede darui cagaa kemzee aimagiin prokorooriin zygees abka keregtei.

Kolkoosiin geşyyn

*Kitadta*

# Lemsonii duradkaliigi Japoonton batalan ababa

Şankai, 30 (T). Japoonii zasagiin gazar bolbol „eb nairamdaliin“ nairuulgata duradkaliigi batalan ababa geze Sigemicy bol Lemson gegçede medeecebe. Ene duradkaliin udkani odoo niuuca baina. Tus duradkaliigi kinaka komiisiin kedelmeri arcaa ygii jabaza baina geze japoonguud medeecene.

## Aangliiin diplomaaduudiin maneevr вol Aangliiin zasagiin gazariin вodolgo men.

Şankai, 30 (T) „Naili Generaal“ gegçiin Zeneevedeki biçegçe bol Zemsonii duradkaliigi Şankaida batalan absaniigi todorkoilkotoi kamta, Zeneevede bişe Şankaida kelcee kiike gesen uçar bol Tokioodokinii ilaltai baisaniigi todoruulna. Zemsonii duradkaltai daşaramduulan Aangliiin diplomaaduudiin kiisen maneevruud bol Aangliiin zasagiin gazariin Japoonos saişaagdagça bodolgoni men geze komuniis „Deili Iorker“ biçene.

## Karbinda Kitad ba Koreenuudiigi kinaltada ababa

Beipin, 30 (T) Main negeni miitinge beledkebe geze gemneze japoontonii zandaarmanuud Karbinda Kitad ba Koreenuudiigi oloor Kiralta da abana geze Karbinaas medeecene. Zarim kitaduud main negende zoriuulsan Komuniis kuudasanuudiigi niaaka yjedee barigdasan baina.

## Japoonton вol Likaicziinii ceregtei temecekiin tula ceregyydiigi ilgene.

Tokioo, 28 (T). Urda Manzuuriin zamiin karuul bol Likaicziinii ceregtei temecekiin tula Sançaka Staancada beleg cereg ilgebe geze „Simbyn Ringo“ Çauçuniaas medeecene.

# Zeblelte ulasta

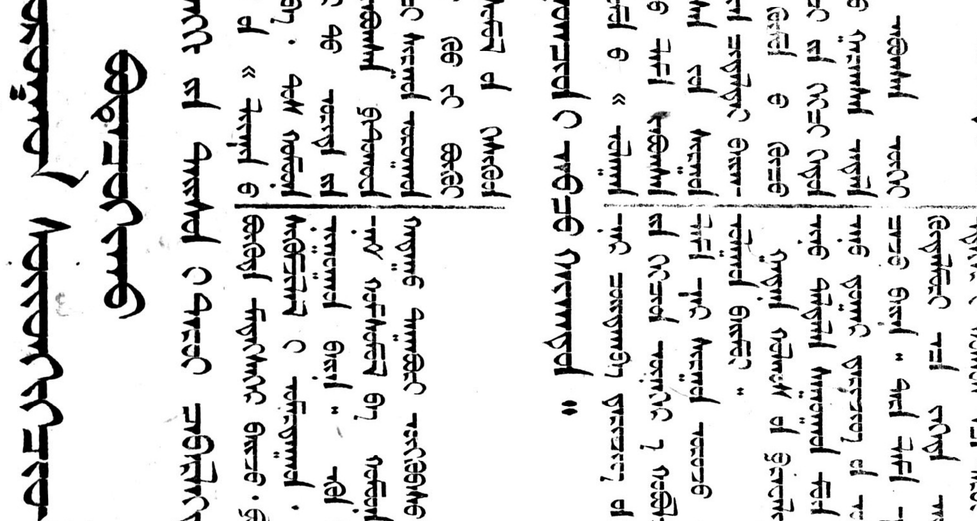
## Dneprostroin tyryyçiin tyrвiina вyteвe.

Apreeliiin 16-nii eder 3 cag 15 minuutada Dneepriin baiguulaltiin tyryyçiin tyrbiina azalda oruulagdaba. Tosonii kooloido baga saga zasabari kiikiin tula negecag bolsonii udaa tyrbiina zogsoogdoson baina. Apreeliiin 17 eder egleenii 10 cag 15 minuutada maşiina dakin jabuulagdaza, gyiced kangaltataigaar kedelmerilze baina.

Tyryyçiin 9 eder tyrbiine bol generaatoriigi kataaka jabadalda kereglegdene. Yynii syyleer tyrbiiniin kyçeni aza yiledberinyydte egteke bolno.

Ene delekei deere tuiliin jikeeken tyrbiine bol kolboote ulasiin aşaglag daza baigaa maşiinanuudiin teede orobo.

Dneepriin baiguulaltiin
Akalagça Vinter.
Akalagça inzeneer Videnejev.




## Gaz. Tar. Arkomaad ba kolkoosiin kolboonii uriaagi kylieeze aвagtii.

Buriaad-mongol ulasiin təsəbləkə komiisiin alba kaagçad, B-M-U təbiin gyicedkeke komiteediin alba kaagça-diin uriaagi kəndətei deere kyleeze; zyyn sibiiriin Ulaan partizaan" ba ulaan gvaardi" geze taanka byteeke ajbadalda tusalamza bolgon nege nege ədəriin kəlesiigi oruulka ba, mən bidenees zeşee abça nege nege ədəriin kəlesiigi ene taankada oruulaka geze B-M. Ulasiin gazar tariaalangiin aradiin komisariaad ba kamtiin azaliin kolboogi uriba.

C-D. Norbiin

## Biçeg medeke ygiigi usadkaka jabadal sula bbina.

Kiaagta. Moziin namiin komitee-diin togtoomziin josoor kiaagtiin aimag 1932 onii mai negende byge-deeree yseg medeke bolko josotoi aad sula gyicedkeze baina.

Aimag dotoro 8744 yseg medeke ygii kynii 7894 kynii juu 90% surga-za baina. Baga yseg tanika 1750 ky-nii 69% kandaba 1500 kylitə aarmi baika josotoi aad 1233 kyn 81— za-rim somonii zəbləliin tyryylegçed „yseg medeke ygiigi usadkaka cəlee ygii, talaka beledkel ba kabariin ta-rilga bolzo baina" geke meteer ceg-nedeg ygii, ziseelebel: Baga kydari jike bulag, kiaagtiin adag, şar gol tamir g. m.

Biçeg ygiiçyydiigi biçegte surgaad baika gesen mai negende tabigdasan bolzor kyrbe. Jamar bətəəltei, jamar dutuutaigaa cegneze dutuugaa bəg-ləkiin koinoos bolşoviigiin cokido-soor oroko josotoi.

C. D. M.

## əbəsəə kudaldan baraba.

E—Bulgad karanuud gedeg nutag-ta nege keden əmçiin azaltan bai-dag azai. Tus əmçiin azaltadta əbə-sə solomoo beledkeliin tuskai təsəb əgtəsən baina. Enyynde; „Bide tu-şaaka ilyy əbəsə ygii" gesen aad. bykii əbəsəə koto zəəzə engiin nai-maanda əndər Cengeer kudaldaza barasan baina.

Iimede zokiko gazaraas kuuliiin katuu kemzee abka keregtei.

Toçog.

## Kemzee aвka keregtei

Tynken. Zimçegiin somon dotor əbəsə beledkeliin nemeltiin təsəb 2500 Ceentnir əgtəsən baina, enyynii dyyreke bolzorni apreeliiin 1—nii ədər kyrtele baisan aad odoo kyrte-le „Ulaan Şarguun" ka „Ulaan təkəə-rəl" gedeg kolkoosuud negeçi Cee-ntnir tuşaasan ygii baina. Enyynde zokiko gazaraas kemzee abagtii.

Cagan saridag.

## Kebleliin ədəriigi kotodo əngərgək təşəb.

1. Main 5-nii ədər ydeşiin 6 cagta „Ulaan barilgaçanii" kyly[illegible] bykii kotiin yiledberiçenii ebleltei kamtarsan kui kural bolko.

**Kelceke zyilyyd:**

a) Kebleliin ədər tukai iledkel (Dondobiin)
b) Keblel sonini erkim sain taraagçadi şannalga.

AZAGLALTA: Şiliin zavoodiin kylyybte, mən zavoodiin mikanliid kamtarsan kui kural bolko iledkelçe (Kovaliov)

2, Main 4-nii ədər ədəriin koololgiin zabsariin yjede bykii yi[illegible] beriiin gazaruud bol, kebleliin ədərtə zoriuulsan zagsaal (miitinge) k[illegible]

3. Bykii kotiin kaniin sonin biçegiin ridkoleegenuud, keble[illegible] ədərtə zoriuulsan tusagaar dugaar gargaka ba kebleliin ədərtə barilga[illegible]nii kylyybte kaniin sonin biçegiin yzeskelen (biistabka) baiguulka.

4. Burgiiz bol kebleliin ədərtə barilgaçanii kylyybte ba şiliin [illegible]voodta buriaad bolon oros kelen deere garsan nomiin yzeskelen (biis[illegible]ka) baiguulka.

5.Raadiogiin soninii koroo bol kebleliin ədər tukai iledkel raa[illegible]goor sonoskoko.

B. M. ynenii koroo ba kotiin namiin koroo.

**Sonini erkilegçe C. Dondobiin.**

В.-Удинск, тип. ВГИ зак. №1250 Бурлит №489, Тираж 3600